

Kategoria: Sejm, Senat i Prezydent
Opublikowano: sobota, 30, maj 2015 00:00
Katarzyna Liszka-Michałka
Odsłony: 11700

Podczas posiedzenia Sejmowej Podkomisji stałej ds. kształcenia zawodowego Ministerstwo Edukacji Narodowej przedstawiło dokument „Kształcenie dualne w polskim modelu szkolnictwa zawodowego. Współpraca z przedsiębiorcami ze szczególnym uwzględnieniem zmian wynikających z ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw.”

W informacji zdefiniowano kształcenie zawodowe dualne jako kształcenie zawodowe teoretyczne w szkole oraz kształcenie zawodowe praktyczne u pracodawcy.

W obecnym stanie prawnym w polskim systemie oświaty występują 2 rodzaje kształcenia dualnego:

1. spełnianie obowiązku nauki w formie przygotowania zawodowego u pracodawcy w charakterze młodocianego pracownika;
2. kształcenie praktyczne realizowane w części lub w całości u pracodawcy w ramach współpracy szkół z pracodawcami (bez zawierania umowy uczeń-pracodawca) – uczniowie zasadniczych szkół zawodowych, techników i szkół policealnych.

Autorzy omówili kwestie związane z przygotowaniem zawodowym u pracodawcy:

- Podstawy prawne
- Zasady zatrudniania młodocianych pracowników
- Zasady i warunki odbywania przygotowania zawodowego
- Nauka zawodu
- Przyuczenie do wykonywania określonej pracy
- Zasady wynagradzania młodocianych
- Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych

a także zagadnienia dotyczące kształcenia praktycznego realizowanego u pracodawcy:

- Podstawy prawne
- Praktyczna nauka zawodu
- Kształcenie praktyczne w podstawie programowej kształcenia w zawodach
- Kształcenie praktyczne w ramowych planach nauczania.

W informacji odniesiono się także do pensum dydaktycznego i kwalifikacji nauczycieli kształcenia zawodowego.

W odniesieniu do nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe, a także w placówkach kształcenia ustawicznego, placówkach kształcenia praktycznego oraz ośrodkach doksztalcania i doskonalenia zawodowego, w ustawie Karta Nauczyciela wyodrębniono dwie grupy nauczycieli, dla których odrębnie określono wymiar tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, prowadzonych bezpośrednio z uczniami (pensum dydaktyczne):

- nauczyciele przedmiotów teoretycznych – 18 godzin zajęć tygodniowo,
- nauczyciele praktycznej nauki zawodu – 22 godziny zajęć tygodniowo.

Kategoria: Sejm, Senat i Prezydent
Opublikowano: sobota, 30, maj 2015 00:00
Katarzyna Liszka-Michałka
Odsłony: 11700

W świetle powyższego, 22-godzinne pensum dydaktyczne obowiązuje nauczycieli praktycznej nauki zawodu prowadzących zajęcia praktyczne oraz nauczycieli praktycznej nauki zawodu kierujących odbywaniem praktyk zawodowych, organizowanych dla uczniów technikum (szkoły policealnej) w warsztatach szkolnych lub w centrach kształcenia praktycznego. Pozostałych nauczycieli kształcenia zawodowego obowiązuje pensum 18-godzinne.

Kwalifikacje wymagane od nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe, w tym nauczycieli praktycznej nauki zawodu, określa rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli, zaś w rozporządzeniu w sprawie praktycznej nauki zawodu określono wymagania kwalifikacyjne dla instruktorów praktycznej nauki zawodu prowadzących zajęcia praktyczne u pracodawców.

Na zakończenie przedstawiono jak kształtuje się współpraca z pracodawcami ze szczególnymi uwzględnieniem zmian wynikających z ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw.

W nowej perspektywie finansowej (2014-2020), w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER), Centralna Komisja Egzaminacyjna ubiega się o realizację projektu pozakonkursowego (systemowego), w ramach którego przewidziana jest szeroko zakrojona współpraca z pracodawcami przy opracowywaniu zadań egzaminacyjnych, obejmująca ich udział na każdym etapie, od tworzenia zadania, poprzez jego recenzję, aż do pełnienia funkcji egzaminatora.

Jak podkreślono kolejna perspektywa finansowa 2014-2020 to szansa dla szkolnictwa zawodowego. Działania planowane w obszarze kształcenia zawodowego obejmą m. in. doposażenie szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe w sprzęt i materiały niezbędne do realizacji kształcenia w zawodach. W latach 2014-2020 przewidziana jest realizacja projektów o charakterze regionalnym, zwiększających dostęp do nowoczesnych technologii i wyposażenia. Znaczne środki przewidywane na wsparcie dla regionów z przeznaczeniem na tworzenie w szkołach i placówkach warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej, powinny zapewnić odpowiednie warunki kształcenia i egzaminowania.

W nowej perspektywie planowane są także działania służące rozwojowi współpracy szkół zawodowych z ich otoczeniem społeczno-gospodarczym: pracodawcami, instytucjami rynku pracy, uczelniami. W kolejnych latach szczególny nacisk zostanie położony na upowszechnianie wszelkich form współpracy szkół zawodowych z pracodawcami w procesie kształcenia zawodowego zarówno na poziomie centralnym, regionalnym, jak i lokalnym. Współpraca ta obejmie m. in. konstruowanie oferty kształcenia w szkołach i w formach pozaszkolnych, wspólne przygotowywanie programów nauczania dla zawodu, organizację zajęć praktycznych i praktyk zawodowych dla uczniów, organizację praktyk i staży dla nauczycieli kształcenia zawodowego oraz tworzenia ośrodków egzaminacyjnych u pracodawców.

Nowela ustawy o systemie oświaty z dnia 20 lutego 2015 r. nie wprowadziła istotnych zmian w obszarze edukacji zawodowej, w tym także w systemie kształcenia dualnego. Wprowadzone zmiany w tym zakresie dotyczą zasad przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie i polegają, m.in., na wprowadzeniu możliwości organizowania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przez podmioty prowadzące kwalifikacyjne kursy zawodowe i ułatwieniu pracodawcom dostępu do

uzyskania statusu egzaminatora.

Jak wskazało Ministerstwo edukacji Narodowej system kształcenia dualnego jest przedmiotem dyskusji na forum Zespołu opiniodawczo – doradczego do spraw kształcenia zawodowego przy Ministrze Edukacji narodowej. W celu podkreślenia związków pomiędzy systemem szkolnictwa zawodowego oraz przedsiębiorcami działającymi na rynku pracy proponuje się wprowadzenie pojęcia „system dualny” do rozporządzenia w sprawie praktycznej nauki zawodu. MEN proponuje, by w § 4 tego rozporządzenia po ust. 1 dodać ust. 1a w brzmieniu:

„Zajęcia praktyczne mogą odbywać się w systemie dualnym u pracodawców:

1. na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego zawartej pomiędzy młodocianym pracownikiem i jego rodzicem lub opiekunem prawnym a pracodawcą,
2. na podstawie umowy o praktyczną naukę zawodu zawartej pomiędzy dyrektorem szkoły a podmiotem przyjmującym uczniów na praktyczną naukę zawodu.”.

Proponowana zmiana sankcjonuje obowiązujący stan prawny, w którym funkcjonują dwie formy kształcenia dualnego: przygotowanie zawodowe u pracodawcy w charakterze młodocianego pracownika oraz realizacja praktycznej nauki zawodu na podstawie umowy zawartej pomiędzy szkołą i pracodawcą (tak, jak to przedstawiono w niniejszym materiale).

Jak podkreślono modernizacja kształcenia zawodowego to proces wieloletni, którego skutki będą widoczne nie wcześniej niż po zakończeniu jednego cyklu kształcenia, po wdrożeniu podstawy programowej kształcenia w danym zawodzie. Pełna wstępna ocena modernizacji kształcenia zawodowego zostanie dokonana w roku 2017, tj. po zakończeniu wdrażania podstawy programowej kształcenia w zawodach i po przeprowadzeniu analizy wyników egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie w zakresie pełnego cyklu kształcenia.